

Energidepartementet

Postboks 8148 Dep.
0033 OSLO

Deres ref.
23/2400-

Vår ref.
2023/797-4

Saksbehandler
Jan Henrik Sandberg, 976 82 469

Dato
31.01.2024

Melding med forslag til prosjektspesifikt utredningsprogram for GoliatVIND – Høringsuttalelse fra Norges Fiskarlag

Norges Fiskarlag viser til Energidepartementets høring av melding med forslag til prosjektspesifikt utredningsprogram for GoliatVIND utenfor Finnmark. Høringsfristen er satt til 31. januar 2024. Norges Fiskarlags høringsuttalelse er utarbeidet i samarbeid med medlemslagene Nord Fiskarlag og Fiskebåt. Fiskebåt sender også egen uttalelse i saken.

Nærmere om det omsøkte tiltaket

GoliatVIND AS har sendt Energidepartementet en melding (tidlig varsel) om at selskapet har igangsatt planlegging av et demonstrasjonsanlegg for vindkraft til havs, i samsvar med havenergiloovens § 4-1. Meldingen inneholder en beskrivelse av det foreslåtte prosjektet (vindturbiner, kabler, forankringssystem, bruken av Goliat-plattformens eksisterende kraftkabel fra land m.m.), samt et forslag til utredningsprogram for en mulig etterfølgende konsekvensutredning.

GoliatVIND er et aksjeselskap som ble stiftet 1. mars 2023. Per nå eies selskapet av Source Galileo Norge AS, Odfjell Oceanwind AS og det japanske selskapet Kansai Electric Power Company, Inc. Selskapet har som mål å bygge et demonstrasjonsanlegg for havvind utenfor Vest-Finnmark. Anlegget er planlagt utbygd med fem vindturbiner, hver på 15 MW, med samlet installert effekt på 75 MW. Vindkraftverket skal knyttes opp til Goliat FPSO (floating production storage and offloading platform), der Vår Energi er operatør. Planen er at kraften fra GoliatVIND skal sendes til land, ved å utnytte Goliat-plattformens eksisterende kraftledning fra fastlandet. GoliatVIND er ifølge meldingen planlagt å være i drift allerede i 2027.

GoliatVIND-prosjektet er ikke omsøkt innenfor noen av de 20 utredningsområdene for havvind, på til sammen 54 000 km², som NVE foreslo i april 2023. Tiltakshaver har derfor søkt Olje- og energidepartementet om unntak fra de fastlagte åpningsprosessene for tildeling av utbyggingsareal, jf. havenergilovens § 2.2. Dette stiller særlige krav til kunnskapsinnhenting og sameksistens. Departementet mener det er behov for et bedre og mer oppdatert kunnskapsgrunnlag for å kunne ta stilling til saken. Søknaden kan uansett først vurderes etter en grundig konsekvensutredning. Denne høringen omfatter derfor også et forslag til et utredningsprogram for en slik eventuell konsekvensutredning.

Norges Fiskarlags grunnleggende syn

Norsk fiskerincæring er basert på fornybar biologisk produksjon, og fiskerne er helt avhengige av et rent og rikt hav. Fiskeriene er også en sentral historisk forutsetning for at Norge i dag har råderett, og dermed mulighet til å drive annen næring, slik som petroleumsutvinning og vindkraftproduksjon, i et sjøareal på om lag 2 millioner kvadratkilometer (tilsvarende seks ganger Norges landareal).

Norges Fiskarlag har som grunnholdning å være positivt innstilt til andre næringer. Det gjelder i utgangspunktet også for vindkraft. Forutsetningen er at det først må dokumenteres at vindkraftverk til havs ikke vil ødelegge for havmiljøet, viktige gyte- og oppvekstområder, for gytevandring/ rekruttering eller for fiskernes driftsgrunnlag. Etter Fiskarlagets oppfatning må det være uaktuelt å gi statsstøtte til utbygging av vindkraft, der hvor dette går på bekostning av fiskeri, bestander eller havmiljø. Vi minner i denne forbindelse om at også Stortinget har stilt krav om at *«det er avgjørende at en satsing på havenergi lar seg forene med god sameksistens med fiskeriinteressene»*.

De siste årene har fiskerne allikevel opplevd et svært stort press for å ta i bruk havområder til vindkraftformål. Norges Fiskarlags siste Landsmøte, den 8. november 2023, slo derfor fast:

1. Landsmøtet krever at utbygging av nye næringer og aktiviteter *ikke* må gå på bekostning av gyte- og oppvekstområder, sjømattrygghet, fiskernes driftsgrunnlag eller selve utøvelsen av fisket.
2. Landsmøtet viser til at tildeling av areal til nye næringer må skje på et tilstrekkelig godt kunnskapsgrunnlag. Det omfatter effekter på både havmiljø, sjømattrygghet, bestander og fiskerier. Ikke minst er det viktig å vite mer om hvordan vindkraftverk til havs kan påvirke gytevandring og rekruttering av

arter som NVG-sild, lodde, torsk og tobis. Nødvendig kunnskap må være på plass *før* oppstart av konsekvensutredninger og *før* eventuelle åpningsvedtak. Inntil dette er på plass må føre var-prinsippet gjelde.

3. Areal er en begrenset ressurs, også til havs. Landsmøtet krever derfor at områder som skal åpnes for vindkraftutbygging og havbruk til havs må utnyttes mest mulig arealeffektivt. Hvis ikke vil arealbehovet, og dermed også konfliktene med fiskeri og havmiljø, kunne bli større enn nødvendig. Landsmøtet krever også at det allerede fra starten av må stilles klare juridiske og finansielle vilkår, som sikrer opprydding og tilbakeføring av anlegg etter endt drift.
4. Landsmøtet konstaterer at det søkes om areal og statsstøtte til vindkraftverk, også utenom de offisielle åpningsprosessene. Landsmøtet mener utbygging av havvind i størst mulig grad må skje gjennom ordinære åpningsprosesser.

Norges Fiskarlag forventer at både Energidepartementet, forvaltningen for øvrig og aktuelle vindkraftutbyggere tar hensyn til Landsmøtets vedtak i kommende søknader og forvaltningsprosesser.

Norges Fiskarlag, våre medlemslag, havvindorganisasjoner og ledende havvindselskap har de siste årene også jobbet aktivt sammen for en best mulig sameksistens. Vi har i den sammenhengen utarbeidet en felles veileder/dreiebok, som gjelder områder som er åpnet for havvindutbygging. Næringene har også blitt enige om et prinsippdokument, som gjelder all utbygging av havvind, uavhengig av hjemmelslov og uavhengig av om søknadene omfatter testanlegg eller permanente anlegg. Regjeringen har uttrykt sin støtte til dette arbeidet.

Dreieboka og prinsippdokumentet er presentert på flere konferanser, og ligger fritt tilgjengelig på internett. Vi forventer at våre felles prinsipper for god sameksistens også gjøres gjeldende i enkeltsaker, slik som for GoliatVIND.

Innspill til meldingen og forslag til utredningsprogram

Meldingens kapittel 9 omfatter et forslag til mulig utredningsprogram. Energidepartementet vil senere vil kunne fastsette et endelig utredningsprogram, på bakgrunn av utkastet og innkomne høringsuttalelser. Dette vil utgjøre grunnlaget for en eventuell konsekvensutredning.

Kunnskap om marint miljø og viktige bestander

Det har lenge vært kjent at vindkraftverk til havs kan påvirke marint biomangfold, arters bruk av området og gytevandring og rekruttering hos viktige bestander.

Tiltakshaver legger opp til at en kommende konsekvensutredning i praksis kun skal basere seg på eksisterende kunnskap. Det vises i den forbindelse bl.a. til utredningen som ble gjort i 2008 i forbindelse med Goliat-utbyggingen, forvaltningsplanene for havområdene og den strategiske konsekvensutredningen for havvind, som ble utarbeidet av NVE i 2012.

Norges Fiskarlag deler ikke tiltakshavers oppfatning av et det i realiteten ikke er behov for ny og oppdatert kunnskap. Vi mener det er helt nødvendig å innhente ny kunnskap for å kunne konsekvensutrede og konsesjonsbehandle dette prosjektet på en forsvarlig måte.

Forslaget til utredningsprogram legger særlig vekt på å utrede forholdet til lodde, torsk og sild. Det er noe vi støtter. Disse tre bestandene er alle sentrale i økosystemet i Barentshavet, samtidig som de er avgjørende for verdiskaping i fiskerincæringa og bosetting i regionen.

I forslaget til utredningsprogram viser tiltakshaver videre til at støy/infralyd fra vindturbinene kan påvirke vandring og gyting hos bestander. Uten noen god grunngeving mener tiltakshaver allikevel at dette mest sannsynlig vil være uproblematisk for GoliatVIND. I meldingen slås det også fast at: *«Det er sannsynlig at en eventuell unnnvikende atferd i planområdet, vil ha ubetydelig konsekvens for bestander av både fisk og sjøpattedyr på sikt»*. Denne problematikken ønskes derfor ikke utredet nærmere.

Etter Norges Fiskarlags oppfatning framstår de overnevnte påstandene som lite betryggende og seriøse. Selv om tiltakshaver kun planlegger å bygge ut fem vindturbiner, så vil GoliatVIND etter planen strekke seg over en sammenhengende strekning på 12 -13 km, midt inne i et svært viktig gytevandringsområde for bl.a. lodde. Det er en kjent sak at torsk og andre arter følger dette loddeinnsiget, slik at eventuelle negative påvirkninger på loddas gytevandring også kan få konsekvenser for disse artene, samt for det kystnære fisket.

I GoliatVIND sitt tilfelle legges det også opp til å installere turbiner på hele 15 MW. Dette er enorme konstruksjoner, som hittil ikke er installert til havs noe sted. Hver enkelt turbin vil kunne koste opp mot en milliard kroner, og de vil få en høyde på opptil 240 meter over vannflaten. Disse enorme turbinene vil kunne føre til mer undervannsstøy/infralyd enn andre og mindre vindturbiner. GoliatVIND vil derfor kunne ha større skremmeeffekt på fiskebestandene enn andre vindkraftverk til havs.

Dagens kunnskapsstatus om støy, elektromagnetisk stråling m.m. fra vindkraftverk, og effekter på fiskebestandene og det marine miljøet, er først og fremst beskrevet i tre nyere rapporter fra Havforskningsinstituttet:

<https://www.hi.no/hi/nettrapporter/rapport-fra-havforskningen-2020-42>

<https://www.hi.no/hi/nettrapporter/rapport-fra-havforskningen-2022-1>

<https://www.hi.no/hi/nettrapporter/rapport-fra-havforskningen-2023-63>

Her kommer det klart fram at kunnskapen om effektene på bestandene fremdeles er svært mangelfull. Når det gjelder påvirkning på gytevandring for lodde, torsk og sild vet man nesten ingenting. Havforskningsinstituttet mener derfor det må gjennomføres grundigere studier før det bygges ut vindkraft i nye havområder. Ikke minst må det gjøres grundige forundersøkelser, slik at en kan få tilstrekkelig god kunnskap om konsekvenser og endringer.

Det foregår også annen kunnskapsinnhenting akkurat nå, som vil være relevant i denne saken. NVE har fått i oppdrag av Energidepartementet å gjennomføre en strategisk konsekvensutredning av de 20 områdene, som i april i fjor ble foreslått som potensielle utredningsområder for vindkraft til havs. I den sammenhengen har NVE utlyst fagutredninger, bl.a. om virkninger av havvind på fiskeri. Disse fagutredningene er nå under utarbeidelse. I tillegg starter Fiskeri- og havbruksnæringas forskningsfinansiering (FHF) i disse dager opp et større FoU-prosjekt om effekter av havvindutbygging på fiskeri- og sjømatnæringen.

Kapittel 9.4 viser til at det skal gjennomføres en modellering av undervannsstøy, med tanke på å vurdere påvirkning på det generelle lydbildet i havområdet. Det er positivt. Imidlertid må også effektene på gytevandring og rekruttering vurderes. Dette er noe som krever grundigere forskning. Vi ber om at Havforskningsinstituttet engasjeres for å gjennomføre tilstrekkelig gode vurderinger/forskning på dette.

Fiskerinæringas og havvindnæringa sitt felles prinsippdokument og dreiebok slår fast at all utbygging av vindkraftverk til havs *må* bygge på tilstrekkelig god kunnskap om effekter på både havmiljø og fiskeri. Myndighetene må ha en sentral rolle i å etablere og finansiere grunnleggende kunnskap. Næringene må også selv bidra til slik kunnskapsoppbygging. Vi forventer at dette legges til grunn i saken.

Norges Fiskarlag krever på dette grunnlaget at påvirkningen GoliatVIND kan ha på gytevandring og rekruttering på bestander, som lodde, torsk og sild, utredes på forsvarlig måte *før* utarbeidelse av en evt. konsekvensutredning, og *før* behandling av en evt. konsesjonssøknad. Havforskningsinstituttet er i en nøkkelposisjon for å kunne innhente denne kunnskapen.

Forurensning og sjømattrygghet

Kapittel 9.4 beskriver videre forholdet til forurensning og vannmiljø. Det foreslås at mulige kilder til forurensning fra vindturbinene skal beskrives, og at risiko for forurensning og spredning av miljøskadelige stoffer skal vurderes. Norges Fiskarlag er enige i at det er nødvendig å gjøre grundige vurderinger av dette.

Sjømattrygghet er et helt sentralt tema, som ikke er nevnt i forslaget til utredningsprogram. Å ta hensyn til sjømattrygghet innebærer å sikre at det ikke oppstår risiko for at fisk og annen sjømat i området ikke lenger er 100 % sunn og trygg som matvare. Vindkraftverk i området må derfor ikke slippe ut skadelige stoffer (som f.eks. bisfenol A eller PEFOS), som brytes seint ned og kan akkumuleres i de marine næringskjedene.

Fiskerinæringa og havvindnæringa sitt felles prinsippdokument slår fast at utbygging og drift av havvinnanlegg *ikke* må gå ut over hensynet til sjømattrygghet. Ivaretagelse av en god sjømattrygghet ivaretas ikke gjennom forurensningslovens bestemmelser alene. Norges Fiskarlag ber derfor om at Mattilsynet og Havforskningsinstituttet klarerer forholdet til sjømattrygghet i en eventuell framtidig konsekvensutredning.

Lokalisering og arealeffektivitet

Foreslått lokalisering av GoliatVIND, samt forholdet til fiskeriene i området, beskrives i kapitlene 8.7 og 9.8. Anlegget ønskes bygd ut utenfor Vest-Finnmark, nærmere bestemt 35 nautiske mil nordvest av Sørøya, på 3–400 meters dyp. Tiltakshaver legger opp til at det skal være en avstand på 2–4 km mellom vindturbinene. Horisontal avstand fra turbinene til hvert enkelt anker vil bli på 1,7 km. Det vil i praksis ikke være mulig å drive aktivt fiske mellom de flytende vindturbinene.

Når det gjelder den foreslåtte plasseringen av anlegget, så står det i meldingen at det har vært en god dialog med representanter fra fiskerinæringa. Det er riktig at det har vært en ryddig dialog om aktuelle fiskerier i området, samt forholdet til lokalisering av eventuelle vindturbiner. Det er også riktig at Fiskarlaget har gitt innspill om at det kan være en fordel for utøvelsen av fiske dersom eventuelle vindturbiner plasseres langs etter (og ikke på tvers) av dybdekontene.

Vi vil imidlertid presisere at Norges Fiskarlag ikke har gitt noe endelig samtykke til plassering av de planlagte vindturbinene. Den plasseringen som tiltakshaver nå foreslår er problematisk i forhold til trål- og linefiske, og anlegget vil sperre for

fiskerivirksomhet i en sammenhengende strekning på hele 12 – 13 km. Dette er ikke noe fiskeriorganisasjonene ønsker. Tiltakshaver foreslår også å lokalisere turbinene hele 5-11 kilometer vekk fra Goliat, i nordvestlig retning. Etter vår oppfatning burde eventuelle vindturbiner heller vært lokalisert nærmere Goliat-plattformen og sikkerhetssonen rundt denne, slik at konfliktene med fiskeriene kunne blitt mindre.

Vi konstaterer videre at prosjektarealet for GoliatVIND nå er planlagt å bli på hele 57 km². Dette medfører i så fall at anlegget vil få en installert effekt på kun 1,3 MW per km². Dette er en særdeles lav arealeffektivitet – langt lavere enn det Energidepartementet mener bør være minstekrav for andre havvindutbygginger (3,5 MW per km²). Norges Fiskarlags Landsmøte og fiskeri- og havvindnæringenes felles prinsippprogram for god sameksistens slår fast at områder for utbygging av havvind *må* utnyttes mest mulig optimalt. Både myndighetene og næringen må derfor helt fra starten legge stor vekt på å ivareta hensynet til arealeffektivitet.

Den svært lave arealeffektiviteten til dette prosjektet fører til at GoliatVIND vil sperre for fiskeriene i et unødvendig stort område. Dersom en såpass lav arealeffektivitet skulle ha blitt gjeldende på generelt grunnlag, så ville regjeringens mål om å bygge ut 30 GW vindkraft i våre farvann kreve et fire ganger større havareal enn det vindkraftnæringa hittil har formidlet til politikere og andre.

Meldingen peker på at konsekvensutredningen for Goliat fra 2008 er relevant for å beskrive fiskeriene i området. Denne er nå mer enn 15 år gammel, og det må derfor innhentes ny og oppdatert kunnskap. Meldingen viser til viktigheten av Fiskeridirektoratets kartportal «Yggdrasil». Det er positivt. I den sammenheng er det viktig å være klar over at Fiskeridirektoratets kart og statistikkruiter, som ble brukt i NVEs siste gjennomgang av mulige utredningsområder for havvind, kun baserer seg på data fra 2019 – 2022. Data fra store deler av kystflåten inngår i liten grad i vurderingene. Fiskebestandene og fiskeriene er som kjent også dynamiske, og bruken av fiskeområder vil derfor variere betydelig mellom årstider, og mellom år.

På dette grunnlaget er det helt nødvendig at lokaliseringen av vindturbinene, og avstanden mellom dem (arealeffektivitet), vurderes på nytt i en eventuell framtidig konsekvensutredning. I den sammenhengen vil Norges Fiskarlag kunne bidra med mer detaljert informasjon/kart over fiskerier i det aktuelle området.

Marine naturtyper

Meldingens kapittel 9.7 beskriver forholdet til marint naturmangfold og naturtyper. Området der GoliatVIND er tenkt utbygd må kartlegges gjennom MAREANO-

programmet (evt. med tilsvarende metodikk) før eventuell konsekvensutredning, slik det nå legges opp til for alle andre områder som skal åpnes for mulig vindkraftutbygging. Da vil en kunne identifisere- og ta hensyn til sårbare naturtyper, samtidig som en får et svært godt geografisk grunnlag for planlegging av forankringer, nedspyling av kabler og sameksistens med fiskeriene.

Syssetting og lokale ringvirkninger

Kapittel 9.12 beskriver hvordan en eventuell realisering av GoliatVIND vil kunne påvirke lokalt og regionalt næringsliv. Det legges vekt på at GoliatVIND, gjennom kontraktforespørsler, vil oppfordre til mest mulig bruk av lokale leverandører og underleverandører. Dette er etter vår oppfatning positivt. Imidlertid ble det høsten 2023 kjent at ESA per nå *ikke* vil godkjenne at vi i Norge stiller krav til slike lokale ringvirkninger. Dette er noe norske myndigheter forsøker å endre, men inntil videre er utbygging av flytende havvind på bl.a. Utsira Nord satt på vent. Det vil være en fordel om Norge kommer til enighet med ESA før prosjektsøknaden for GoliatVIND eventuelt sluttbehandles.

Ny gassrørledning fra Goliat-feltet

Vi er gjort kjent med at Vår Energi, som er operatør på Goliat-feltet, planlegger en ny gassrørledning fra Goliat-plattformen. Denne skal kobles opp til den eksisterende gassrørledningen mellom Snøhvit og Melkøya. Denne nye gassrørledningen vil sannsynligvis bli lagt før GoliatVIND eventuelt bygges ut. I så fall vil gassrørledningen og eventuelle kabler fra GoliatVIND krysse hverandre. I nærområdet til en slik gassrørledning vil ikke kabler kunne spyles ned, eller beskyttes på vanlig måte. Da må det tas særlige hensyn, slik kablene ikke blir til skade eller ulempe for fiskeriene. I Fiskerinæringa og havvindnæringa sitt felles prinsippdokument slås det også fast at legging av kabler og annen infrastruktur må, i den grad det er mulig, samordnes med eksisterende kabler/infrastruktur. Dette må også bli tema i en eventuell framtidig konsekvensutredning.

Levetid, finansiering og økonomisk sikkerhet for opprydding/tilbakeføring

Verken meldingen eller forslaget til utredningsprogram nevner noe om selve finansieringen av GoliatVIND-anlegget. Det står heller ikke noe om hvordan det skal stilles økonomisk sikkerhet for opprydding og tilbakeføring etter endt drift. Vi konstaterer allikevel at eierne til GoliatVIND AS i pressen argumenterer sterkt for en «oljeskattordning» og andre statlige subsidier for slike vindkraftutbygginger.

Fiskeriorganisasjonene har tidligere erfart at slike omfattende subsidier til vindkraftutbygging har påvirket forvaltningsprosessene i disfavør av fiskeri og havmiljø. Etter vår oppfatning bør regjeringen derfor være varsomme med å

subsidiere slike tiltak. Vi mener regjeringen først må prioriteres å sette av tilstrekkelige midler til nødvendig kunnskapsinnhenting.

I meldingen viser tiltakshaver til at GoliatVIND skal sikre kraftproduksjon gjennom anleggets antatte 30-års levetid, samt i mulig levetidsforlengelse. Dette vil kreve omfattende vedlikehold og operasjoner til havs. Det kan i den sammenhengen nevnes at vedlikeholdsbehovet for vindturbiner til havs nå viser seg å være langt større enn for vindkraftverk på land (jf. Hywind Skottland m.fl.). Vi ber derfor om at også slike aktiviteter, inkludert evt. påvirkning på fiskeriene i nærområdet, blir tema i en eventuell konsekvensutredning.

Goliat-plattformen ble satt i produksjon i 2016. Feltet oppgis å ha en forventet levetid på 15 år. Den prosjekterte nye gassrørledningen til Vår Energi kan bidra til å forlenge feltets levetid noe. Høringsdokumentene sier ingenting om hvordan GoliatVIND vil fungere etter at Goliat-plattformen er fjernet. Meldingen sier heller ingenting om hvordan risiko, kostnader og inntekter/subsidier skal fordeles mellom GoliatVIND AS og eierne av Goliat-installasjonen og kraftkabelen til land (Vår Energi ASA og Equinor Energy AS). Disse forholdene bør også klargjøres før en eventuell konsekvensutredning og konsesjonsbehandling.

I kapittel 6 – Avvikling av anlegget, slås det fast at det skal utarbeides en avviklingsplan for fjerning av det planlagte anlegget etter endt levetid. Det er positivt. Imidlertid har det vist seg at det allerede fra starten må stilles økonomiske garantier (f.eks. bankgaranti) for at anlegget faktisk blir fjernet av tiltakshaver/eier etter endt levetid. Dette er derfor også noe som slås fast i fiskerinerings- og havvindnærings felles prinsippdokument. Norges Fiskarlag ber derfor om at slik garanti foreligger *før* en eventuell konsekvensutredning, og *før* en mulig konsesjonssøknad behandles av Energidepartementet.

Videre prosess

GoliatVIND AS viser til at konsekvensutredningen skal utarbeides i løpet av bare 3-4 måneder, våren 2024. Tiltakshaver forventer at endelig godkjenning vil foreligge allerede i august 2024. Etter vår oppfatning framstår dette som lite seriøst.

GoliatVIND AS legger som nevnt opp til at den planlagte konsekvensutredningen i realiteten kun skal basere seg på eksisterende, og dermed i stor grad utdatert og mangelfull, informasjon. Det bør være åpenbart at dette er langt fra tilstrekkelig. Her er det snakk om å etablere en ny virksomhet i et viktig gytevandingsområde, i et havområde der det aldri har vært installert noen slike anlegg tidligere. Det er derfor avgjørende at det på en betryggende måte blir dokumentert at anlegget

ikke vil gå nevneverdig ut over bestandene og fiskeriene. Dette må som nevnt gjøres *før* eventuell konsekvensutredning og *før* eventuell konsesjonsbehandling.

Tiltakshaver legger opp til at GoliatVIND skal bygges ut med enormt store 15 MW turbiner. Slike vindturbiner er fortsatt på prototypestadiet. Det vil ta lang tid før disse er tilgjengelige i markedet til en fornuftig kostnad (noe som også var en medvirkende årsak til at Equinors Trollvind-prosjekt er satt på vent). Det er derfor ingen hast med å konsekvensutrede dette prosjektet.

Som vist til i innledningen, så mener Norges Fiskarlags Landsmøte at utbygging av vindkraftverk i våre farvann i størst mulig grad må skje gjennom de ordinære åpningsprosessene. Da kan utbyggingene følge en helhetlig plan, og de vil være basert på bedre og mer oppdatert kunnskap. GoliatVIND er ikke et slikt prosjekt. Her vil det være særlig viktig å sikre ivaretagelse av marint miljø, bestander og fiskerier, i samsvar med de overordnede prinsippene om god sameksistens som næringene (og regjeringen og Stortinget) er enige om.

På dette grunnlaget anmoder Norges Fiskarlag Olje- og energidepartementet om å prioritere å sette av tid og ressurser til å kunne gjennomføre nødvendige kartlegginger og kunnskapsinnhenting *før* utarbeidelse av en eventuell konsekvensutredning og konsesjonsbehandling for det omsøkte prosjektet GoliatVIND.

Med hilsen
Norges Fiskarlag

Sverre Johansen

Jan Henrik Sandberg

Kopi til: Medlemslag, Nærings- og fiskeridepartementet, Fiskeridirektoratet, Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE), Miljødirektoratet, Mattilsynet, Kystverket og Havforskningsinstituttet.

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskrevet signatur.

